

513534

Seat No. _____

Second Year B. A. (External) Examination

April / May – 2003

Sociology : Paper - V
(Rural Sociology)

Time : Hours]

[Total Marks : 100

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(૩) પ્રશ્નના ઉત્તર આપતી વખતે પ્રશ્નપત્રમાં જે ક્રમ હોય તે જ લખવો.

૧ ગ્રામીણ સમુદાયની વ્યાખ્યા આપી તેનાં લક્ષણો વર્ણવો. ૨૦

અથવા

૧ ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૨૦

૨ ભૂમિ સમસ્યા એટલે શું ? ગ્રામીણસમુદાયની ભૂમિ સમસ્યાઓ વર્ણવો. ૨૦

અથવા

૨ સહકારી પ્રવૃત્તિનો અર્થ આપી ગ્રામીણ વિકાસમાં સહકારી પ્રવૃત્તિનો ફાળો વર્ણવો. ૨૦

૩ પંચાયતી રાજ્ય એટલે શું ? પંચાયતી રાજની ગ્રામીણ સમાજ ઉપર અસરો વર્ણવો. ૨૦

અથવા

૩ સમજાવો : (૧) જજમાની વ્યવસ્થા ૨૦

(૨) ગ્રામીણ સમાજમાં ભૂમિસંબંધોને આધારે રચાયેલું સ્તરીકરણ.

૪ ગ્રામીણ સમુદાયમાં સામાજિક પરિવર્તન લાવનારાં પરિબળો ચર્ચો. ૨૦

અથવા

૪ ગ્રામીણ સમાજના આર્થિક પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો.

૫ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે) ૨૦

(૧) ગ્રામસભા અને તેનાં કાર્યો

(૨) બેકારીનાં કારણો

(૩) સહકારી મંડળીનાં લક્ષણો

(૪) ગ્રામીણ ગરીબી.

513534]

1

[Contd...

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (1) Give answers of **all** questions.
 - (2) All questions carry **equal** marks.
 - (3) Write the same question number as printed in the question paper.

1 Give the definition of rural community. Describe its characteristics. **20**

OR

1 Explain the importance of rural sociology's studies. **20**

2 What is land problem ? Describe the land problems of Rural Community. **20**

OR

2 Give the meaning of co-operative activities. Describe the contribution of co-operative activities in rural development. **20**

3 What is Panchayati Raj ? Describe the impacts of Panchayati Raj on Rural Society. **20**

OR

3 Explain : **20**

- (1) Yajmani System
- (2) Stratification based on Land relation in rural society.

4 Discuss the Economical change of rural society. **20**

OR

4 Discuss the social changing factors in rural community. **20**

5 Write short notes : (any **two**) **20**

- (1) Gramsabha and its functions
- (2) Causes of unemployment
- (3) Characteristics of co-operative society
- (4) Rural Poverty.